

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนา

ในทวีปเอเชีย

ครูผู้สอน ครูวิชิต ลีอยศ

ครูศิริพร สิ้นสมุทรไทย

เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนา
ในทวีปเอเชีย

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านความรู้)

- นักเรียนสามารถอธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชียได้

(ด้านทักษะ กระบวนการ)

- นักเรียนสามารถวิเคราะห์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชียได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

(ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์)

- ใฝ่เรียนรู้
- มุ่งมั่นในการทำงาน

(คุณลักษณะเฉพาะ)

- นักเรียนเห็นความสำคัญของการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชียโดยสามารถตอบคำถามได้

กิจกรรมก่อนบทเรียน

กิจกรรมกลุ่ม : การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบในประเด็นคำถามที่ครูกำหนดให้ดังนี้

“จากที่นักเรียนเคยศึกษาเกี่ยวกับเรื่องศาสนา นักเรียนคิดว่าทำไมถึงต้องมีการเผยแพร่ศาสนา รวมทั้งการเผยแพร่ศาสนามีความสำคัญอย่างไร และสิ่งใดเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการเผยแพร่ศาสนาในดินแดนต่าง ๆ”

หมายเหตุ : ตอบตามความคิดเห็นของนักเรียนโดยผ่านกระบวนการกลุ่ม

พระพุทธเจ้า ทรงประกาศพระศาสนาไปยังดินแดนต่าง ๆ ใน
ชมพูทวีป และต่อมาในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราชได้ทรงอุปถัมภ์
พระพุทธศาสนาโดยให้มีการทำสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๓ ในช่วง
พ.ศ. ๒๓๔ ณ วัดอโศการาม แคว้นมคธ

และยังส่งพระธรรมทูต ๙ สาย ออกไป
เผยแผ่พระพุทธศาสนาในดินแดนที่
อยู่ใกล้เคียง ทำให้พระพุทธศาสนาได้
แพร่หลายไปทั่วโลก

การเผยแผ่ศาสนาพุทธในทวีปเอเชีย

- พระพุทธศาสนาในประเทศอินเดีย ในสมัยพระเจ้ากนิษกมหาราชได้
ฟื้นฟูพระพุทธศาสนา และสังคายนาพระไตรปิฎก ครั้งที่ ๔ ได้แบ่ง
พระพุทธศาสนาออกเป็น ๒ นิกาย คือ นิกายเถรวาท (หินยาน) และนิกาย
อากิริยวาท (มหายาน)

.....รวมถึงได้ตั้งมหาวิทยาลัยนานาชาติ
เป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่ง
แรก ต่อมากองทัพเติร์กเข้ามายึดเมือง
เบงกอลส่งผลทำให้พระพุทธศาสนา
ในอินเดียเสื่อมลง

และในปี พ.ศ. ๒๔๐๑ อินเดียดกเป็นอาณานิคมของประเทศอังกฤษ
เซอร์อะเล็กซานเดอร์ คันทิงแฮม ได้เข้ามาช่วยฟื้นฟูพระพุทธศาสนา และ
พ.ศ. ๒๔๐๓ เซอร์เอ็ดวิล อาร์โนลด์ นักประพันธ์ชาวอังกฤษได้เขียน
หนังสือประทับใจแห่งเอเชีย ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่เผยแพร่
แผ่ไปทั่วโลก

.....จากนั้นใน พ.ศ. ๒๔๙๙ พระพุทธศาสนาได้ฟื้นฟูลุกขึ้น โดยรัฐบาลอินเดีย
จัดงานพุทธชยันตี ฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ สำหรับในปัจจุบันชาวอินเดีย
เริ่มหันมานับถือพระพุทธศาสนามากขึ้น ประเทศอินเดียยังเป็นแหล่ง
แสวงบุญ เป็นที่ตั้งสถานที่สำคัญและวัดที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา

กิจกรรมประจำบทเรียน

กิจกรรมกลุ่ม : การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากหัวข้อเกี่ยวกับการเผยแพร่ศาสนา
ในดินแดนของทวีปเอเชีย ซึ่งประกอบไปด้วยประเทศภูฏาน เนปาล
ศรีลังกา ทิเบต จีน เกาหลี และญี่ปุ่น จากนั้นศึกษาหัวข้อที่ได้รับ และทำ
การสรุปประเด็นสำคัญ ในรูปแบบแผนผังความคิด

หมายเหตุ : ทำใส่ในกระดาษปรี๊ฟ พร้อมส่งตัวแทนออกนำเสนอ

กิจกรรมประจำบทเรียน ๒

กิจกรรมรายบุคคล : การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๕๔ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย โดยให้นักเรียนนำตัวเลขหน้าประโยคหรือข้อความที่กำหนดให้ไปเติมลงในช่องว่างให้สัมพันธ์กัน

หมายเหตุ : ร่วมร่วมกันเฉลยในงาน

ตัวอย่างเอกสาร

ใบงานที่ ๕๔ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕๔ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย

ใบงานที่ ๕๔ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ศาสนากับการสร้างสันติสุขของสังคม
รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๓
ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำตัวเลขหน้าประโยคหรือข้อความที่กำหนด ให้ไปเติมลงในช่องว่างให้สัมพันธ์กัน

เขตปกครองตนเองทิเบต

ประเทศจีน

ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศเกาหลี

๑. องค์ดาไลลามะ เคยเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการปกครองอาณาจักรและศาสนจักร มีนิกายทางพระพุทธศาสนาแบ่งเป็น ๔ นิกาย เรียกพระสงฆ์ว่า “ลามะ”
๒. “ยุคสังฆธรรมไพโรจน์” พุทธศาสนานิกายมหายานได้รับการประกาศให้เป็นศาสนาประจำชาติโดยเจ้าชายโชโตกุซึ่งเป็นผู้สำเร็จราชการของพระจักรพรรดินิฮูอิโกะ
๓. มีการแปลพระไตรปิฎกเพื่อเผยแพร่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า พระไตรปิฎกฉบับสูง
๔. การนับถือพระพุทธศาสนามีนิกายหลัก ๓ นิกาย ได้แก่ นิกายสุรวาดี นิกายเซน นิกายนิชิเรน
๕. พระพุทธศาสนาเจริญสูงสุดในสมัยราชวงศ์ถัง มีการส่งสมณทูตไปอัญเชิญพระไตรปิฎก
๖. รับพระพุทธศาสนาโดยจีนส่งสมณทูตชื่อฮุนเตา เข้ามาเผยแพร่พระพุทธศาสนา และต่อมามีภิกษุชาวอินเดียชื่อมาลาพันธ์เข้ามาเผยแพร่
๗. หลักการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบคอมมิวนิสต์มีการสังเฆตาคารศาสนา ภิกษุถูกบังคับให้ลาสิกขา โดยเฉพาะช่วงเหตุการณ์ปฏิวัติวัฒนธรรม
๘. ยุคอาณานิคมชาวอังกฤษเข้ามาศึกษาโบราณสถานทำให้เกิดการรื้อฟื้นการศึกษาพระพุทธศาสนา และมีการแต่งหนังสือชื่อว่าประทีปแห่งเอเชียทำให้ชาวต่างชาติรู้จักเรื่องราวพระพุทธศาสนา
๙. พระเจ้าอโศกส่งพระเข้ามาเผยแพรศาสนา และพระพุทธศาสนาเคยเจริญรุ่งเรืองอย่างมากจนได้ชื่อว่าอู่อารยธรรมทางพระพุทธศาสนา
๑๐. การรื้อฟื้นการนับถือพระพุทธศาสนาในปัจจุบัน เกิดจากแก่นนำมาจากวรรณคดี ประกาศตนเป็นพุทธมามกะ

ชื่อ - นามสกุล : เลขที่ ห้อง ๓/.....

กิจกรรมประจำบทเรียน ๓

กิจกรรมกลุ่ม : การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดและตอบคำถามในประเด็นดังต่อไปนี้ “นักเรียนคิดว่าประเทศใดในทวีปเอเชียประสบความสำเร็จมากที่สุดในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา”

หมายเหตุ : ตอบตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยต้องให้เหตุผลประกอบอย่างสมเหตุสมผลสอดคล้องกับบริบทของสังคมในประเทศนั้น ๆ

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

- เอกสารที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน รวมทั้งการรับชมเทปบันทึกภาพย้อนหลัง คุณครูสามารถเข้าไปดาวน์โหลดและรับชมได้ที่ www.dltv.ac.th และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสามารถส่งข้อความผ่านทางอินบ็อกซ์ของ **Page Facebook มุลินีการศึกษา** ทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

ฝากถึงครูและนักเรียนปลายทาง

- **บทเรียนครั้งต่อไป** : การเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปยุโรป
- **สิ่งที่ต้องเตรียม** : ใบงานที่ ๕๕ และกระดาษ A๔ ตามจำนวนกลุ่ม
- **สำหรับนักเรียน** : ให้นักเรียนต้นทางและนักเรียนปลายทางไปศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในทวีปยุโรปมาเบื้องต้นก่อน

